

Interreg

Cofinanțat de
UNIUNEA EUROPEANĂ

România – Bulgaria

Proiectul „Inițiativa pentru formare transfrontalieră și implicarea comunităților religioase” este cofinanțat de Uniunea Europeană din Fondul European de Dezvoltare Regională, prin programul INTERREG VI-A România-Bulgaria

Lecția 5: Criterii pentru alegerea unui program adecvat

Cum să corelăm ideea potrivită cu instrumentul de finanțare potrivit — ghid practic pentru organizații neguvernamentale, sociale și religioase.

CURS DE FORMARE · LECȚIA 5

Obiectivul lecției

După ce în **Lecția 4** participanții s-au familiarizat cu programele principale — ce finanțează acestea, cine poate aplica și când sunt aplicabile — acum obiectivul este diferit.

Scopul Lecției 5 este ca participanții să dobândească **abilități practice de luare a deciziilor** — să evalueze care program este cel mai potrivit pentru ideea lor, pentru organizația lor și pentru capacitatea lor reală.

În practică, problema rareori constă în lipsa de informații. Mai des, organizațiile nu știu să-și coreleze ideea cu instrumentul de finanțare potrivit.

După lecție, participanții vor putea:

- Distinge profilul celor nouă programe
- Să coreleze o idee cu programul potrivit
- Recunoască beneficiarii eligibili și parteneriatele
- Se orienteze în principalele modele bugetare
- Găsească regulamentele oficiale și paginile de depunere a candidaturilor

De ce alegerea programului este esențială

Abordarea greșită

„Să vedem ce programe există și să găsim ceva care să se potrivească.”

Organizația pornește de la program și încearcă să adapteze ideea la acesta. Rezultatul este un proiect slab, neconvingător.

Abordarea corectă

1. Clarificați problema
2. Conturați ideea
3. Determinați tipul de proiect
4. Alegeți programul

Fiecare program este creat pentru un tip diferit de obiective. Dacă instrumentul este greșit, chiar și o idee bună pare neconvingătoare.

Cea mai frecventă greșeală: să începem cu programul

Mulți oameni, când aud de programele europene, întreabă imediat: **„Din ce program putem obține bani?"** Este o reacție firească, dar nu este cea mai bună întrebare inițială.

❌ Întrebare greșită	✅ Întrebare corectă
„Prin ce program putem obține fonduri?"	„Ce problemă anume vrem să rezolvăm?"

Autoritatea de finanțare nu acordă fonduri doar pentru că organizația dorește acest lucru. Ea acordă fonduri atunci când proiectul este **legat în mod logic de obiectivele programului respectiv**. Nu vă gândiți la căutarea de bani, ci la căutarea instrumentului potrivit — exact ca atunci când alegeți instrumentul potrivit din cutia cu unelte.

Modelul în 6 pași: de la problemă la program

Pentru a evita confuzia, urmați acest model secvențial. Acesta transformă procesul neclar într-o logică ușor de gestionat, în special pentru organizațiile fără experiență.

1

Formulăm problema

Nu „vrem un proiect”, ci „vedem o nevoie concretă”

2

Formulăm ideea

Ce anume vom face pentru a influența problema?

3

Stabilim tipul de proiect

Educațional, de voluntariat, social, transfrontalier...

4

Stabilim grupul țintă

Ce persoane vor participa sau vor fi sprijinite?

5

Stabilim aria de acoperire

Local, național, internațional, transfrontalier

6

Evaluăm capacitatea → alegem programul

Abia aici facem comparația reală cu programele concrete

PASUL 1

Definim problema în mod clar și concret

Înainte de a se gândi la un program, organizația trebuie să formuleze problema **în mod clar, simplu și concret**. Nu „vrem să ajutăm oamenii” — acest lucru nu este suficient. Problema trebuie să arate exact ce nevoie există și observați cum diferitele probleme conduc automat la diferite programe:

→ Erasmus+

„În comunitatea noastră lipsesc oportunități de învățare non-formală pentru tineri.”

→ ESF+

„În parohie există mulți vârstnici care trăiesc singuri și nu beneficiază de sprijin regulat.”

→ Interreg

„Lipsesc inițiativele comune între organizațiile bulgare și române pentru grupurile vulnerabile.”

→ CERV

„Există o nevoie crescândă de sprijin pentru migranți, refugiați și grupuri social excluse.”

PASUL 2

Stabilim tipul proiectului nostru

Multe organizații amestecă diferite tipuri de activități — au o idee socială, dar o descriu ca fiind formare; au o inițiativă de voluntariat, dar o prezintă ca fiind un parteneriat internațional. Un cadru clar ajută la evitarea acestei greșeli.

Proiect educațional

Învățare, schimb de experiență, formare, competențe. → **Erasmus+**

Proiect de voluntariat

Acțiune concretă în beneficiul comunității. → **Corpul European de Solidaritate**

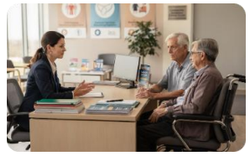

Serviciu social

Sprijin regulat și structurat pentru persoanele aflate în nevoie. → **ESF+**

Proiect civic

Schimbare socială, drepturi, dialog, valori. → **CERV**

PASUL 2 · CONTINUARE

Tipuri de proiecte specializate

Proiect transfrontalier → Interreg

Însăși esența activității necesită **o colaborare între cele două părți ale frontierei**. Nu este suficient să existe doar un partener străin — este necesar ca problema, activitățile și rezultatele să fie comune și benefice pentru ambele părți.

- Inițiativă comună bulgaro-română privind patrimoniul
- Activitate socială comună în zona de frontieră
- Decizii comune pentru dezvoltarea locală

Teme specializate

Nu orice idee trebuie „forțată” să se încadreze în programele cele mai cunoscute. Uneori, alegerea corectă este un instrument specializat:

AMIF

Migrație și integrare

LIFE

Mediu și climă

Europa creativă

Cultura și patrimoniul

Orizont Europa

Cercetare și inovare

PASUL 3

Stabilim grupul țintă

Grupul țintă este unul dintre **cele mai importante criterii în alegerea unui program**. Este important să nu îl descriem într-un mod prea general — „proiectul este pentru toată lumea” aproape niciodată nu ajută.

Tineri

Formare, participare, voluntariat, activitate civică → **Erasmus+ sau European Solidarity Corps**

Grupuri vulnerabile

Persoane în vârstă, persoane aflate în sărăcie, șomeri, familii aflate în situații de risc → **ESF+ sau instrumente naționale**

Migranți și refugiați

Grup țintă specializat cu un program specific → **AMIF**

Întreaga comunitate

Cetățeni, voluntari, dialog → evaluați dacă accentul se pune pe formare, participare, drepturi sau sprijin social

PASUL 4

Stabilim aria geografică

Multe organizații au o idee bună, dar nu evaluează corect dacă proiectul este local, național, internațional sau transfrontalier. Iar acest lucru **schimbă complet alegerea programului**.

1

Local

O comunitate, un oraș, o parohie. Programe naționale, ESF+, fonduri locale.

2

Național

În cadrul unei țări. Instrumente gestionate la nivel național: ESF+, AMIF.

3

Internațional

Parteneri din diferite țări, schimburi și cooperare. Erasmus+, CERV, Creative Europe.

4

Transfrontalier

O zonă de frontieră specifică, o problemă comună a celor două țări. **Interreg.**

Important: Dacă la un proiect local se adaugă în mod artificial un partener străin, acest lucru nu îl face automat internațional. Parteneriatul trebuie să fie substanțial, nu decorativ.

PASUL 5

Ne evaluăm propria capacitate

Întrebarea sinceră

„Putem noi, de fapt, să pregătim, să gestionăm și să raportăm un astfel de proiect?”

Chiar și atunci când un program pare potrivit din punct de vedere tematic, capacitatea este un factor decisiv.

Ce înțelegem prin capacitate?

- Experiență în gestionarea proiectelor
- Echipa administrativă
- Gestionarea bugetului și a documentației
- Comunicarea cu partenerii
- Sistem de raportare și arhivare
- Timp și resurse suficiente pentru implementare

Nu întotdeauna cel mai mare program este cel mai bun. Uneori, cel mai bun este cel pe care organizația îl poate implementa cu adevărat la un nivel ridicat de calitate.

10 întrebări înainte de a alege un program

Acest instrument practic poate fi utilizat direct în activitatea organizației. Înainte de a începe căutarea unui program, fiecare organizație trebuie să poată răspunde sincer la aceste întrebări:

1. Ce problemă concretă dorim să rezolvăm?
2. Ce anume vom face?
3. Pentru cine o vom face?
4. Unde o vom face?
5. Avem nevoie de un parteneriat și de ce tip?
6. Inițiativă educațională, socială, de voluntariat, transfrontalieră sau civică?
7. Avem capacitatea reală de a gestiona proiectul?
8. Avem nevoie de un proiect mic, mediu sau mare?
9. Există un program a cărui logică se potrivește cu ideea noastră?
10. Dacă proiectul va fi aprobat, putem să îl realizăm cu adevărat?

Cele mai frecvente greșeli la alegerea unui program

Greșeala 1: „Popular = potrivit”

Erasmus+ este cunoscut, de aceea oamenii încearcă să încadreze aproape orice idee în acest program. Popularitatea nu înseamnă aplicabilitate.

Greșeala 2: Amestecarea formării cu serviciile sociale

Organizația dorește să ajute persoanele aflate în nevoie, dar activitatea este descrisă ca „formare”. Evaluatorii observă imediat această neconcordanță.

Greșeala 3: Parteneri „de fațadă”

Partenerul internațional nu este o decor. Dacă există un partener, acesta trebuie să aibă un rol, o contribuție și un loc logic în proiect.

Eroarea 4: Subestimarea sarcinii administrative

Organizațiile se uită doar la buget și nu realizează cât de multă gestionare serioasă necesită proiectul.

Greșeala 5: Admisibil din punct de vedere formal, inadecvat din punct de vedere al conținutului

Cea mai insidioasă greșeală: organizația poate depune o cerere, dar ideea nu se află în centrul programului. Tocmai acolo proiectul pierde puncte.

Exemplul 1: Tabără pentru tineri dedicată dezvoltării compe

Scenariul

O organizație dorește să organizeze o tabără pentru tineri cu participanți din **Bulgaria și România** — teme: voluntariat, participare civică, lucru în echipă.

✅ **Alegere logică: Erasmus+**

De ce Erasmus+?

Problemă: Lipsa oportunităților de învățare și participare pentru tineri

Tip: Schimb educațional și de tineret

Grup țintă: Tineri

Domeniu de aplicare: Internațional

Nu ESF+ (nu este un serviciu social), nu Interreg (fără o dezvoltare transfrontalieră clară), nu CERV (accentul se pune pe formare și schimb).

Exemplele 2, 3 și 4: Trei idei diferite — trei programe diferite

Voluntari în parohie → Corpul European de Solidaritate

Voluntarii ajută persoanele vârstnice singure. Accentul se pune pe acțiunea de voluntariat în comunitate, nu pe un serviciu social structurat și nici pe o formare formală.

Centru pentru familii aflate în situații de risc → ESF+

Serviciu social regulat și structurat pentru familiile locale. Participanții caută instinctiv programe europene cunoscute, dar serviciul social necesită un instrument diferit.

Inițiativă bulgaro-română → Interreg

O problemă comună pentru ambele țări, un parteneriat real, rezultate valoroase pentru ambele părți. Aici, Interreg este instrumentul natural.

Exemplul 5: Campanie împotriva discriminării → CERV

O organizație dorește să organizeze **o campanie împotriva discriminării** și să încurajeze dialogul comunitar — cu participarea cetățenilor locali, a tinerilor, a liderilor religioși și civici.

De ce CERV este alegerea potrivită?

- Problema este de natură socială și ține de valori
- Tipul este participarea civică și drepturile — nu serviciul social
- Obiectivul este schimbarea socială: mai multă participare, toleranță, dialog
- CERV finanțează exact drepturile, egalitatea și valorile

Problemă

Social și valoric

Tip

Participare civică și drepturi

Grup țintă

Comunitate locală, cetățeni, lideri

Program

CERV ✅

Ce înseamnă „programul potrivit”?

Programul potrivit **nu este doar cel la care avem dreptul să aplicăm**. Admisibilitatea este doar primul nivel. Adevărata întrebare este dacă proiectul se încadrează în esența programului.

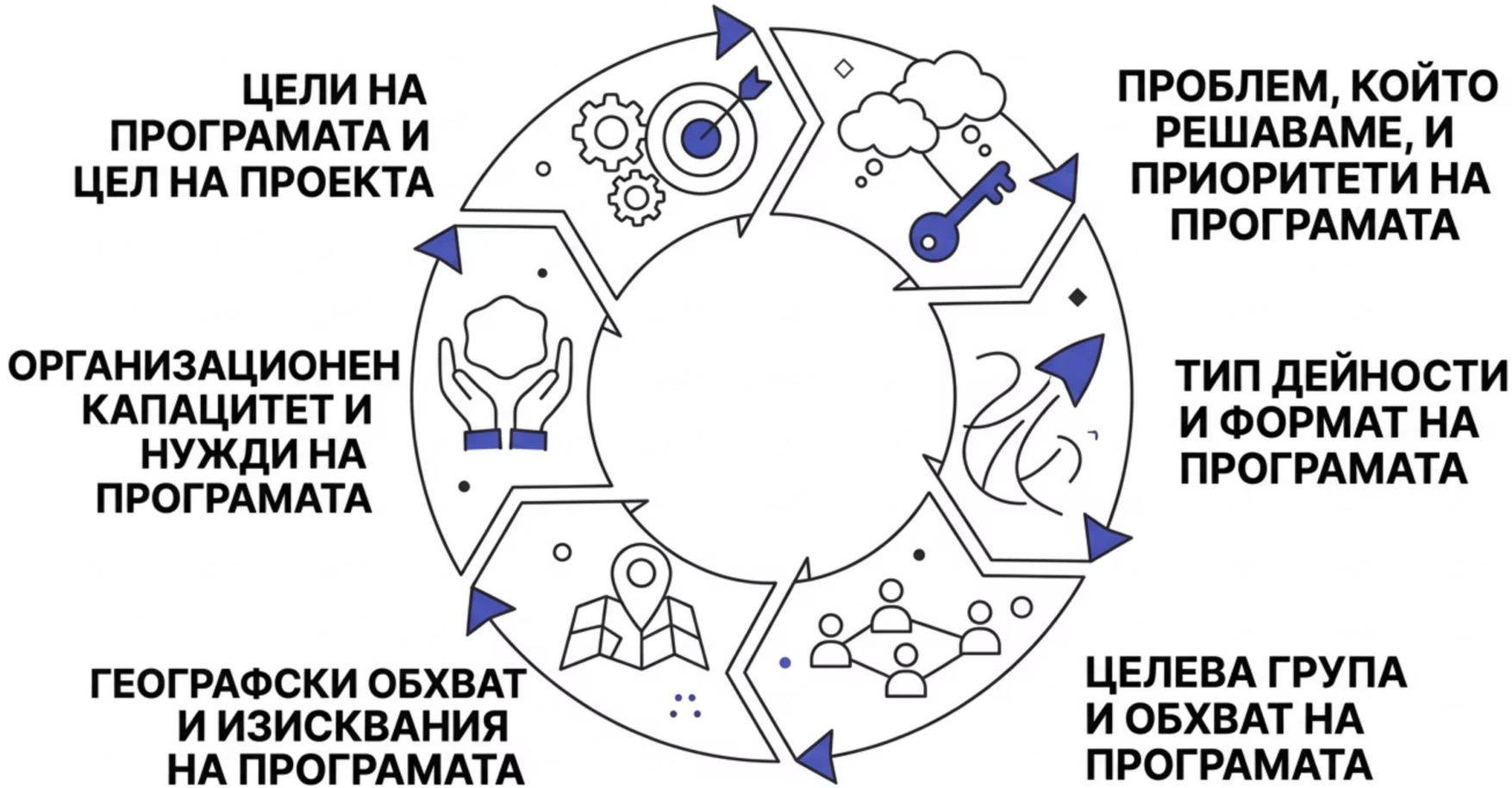

Acești șase factori trebuie să se potrivească simultan. Când toți sunt prezenți, organizația a găsit nu doar un program eligibil, ci unul cu adevărat potrivit.

Comparație: ce program se potrivește pentru fiecare tip de proiect

Tabel de referință rapid pentru orientare în alegerea programului:

Program	Tipul proiectului	Grup țintă	Domeniu de aplicare
Erasmus+	Educațional, schimb	Tineri, cursanți	Internațional
Corpul European de Solidaritate	Voluntariat, comunitar	Tineri voluntari	Local / internațional
ESF+	Servicii sociale	Grupuri vulnerabile	Național / local
CERV	Civic, drepturi, valori	Cetățeni, comunitate	Internațional
Interreg	Transfrontalier	Organizații din zona de frontieră	Transfrontalier
AMIF	Migrație și integrare	Migranți, refugiați	Național
LIFE	Ecologic	Comunitate, organizații	Național / internațional
Europa creativă	Cultural, patrimoniu	Artiști, organizații	Internațional
Orizont Europa	Cercetare, inovare	Cercetători, organizații	Internațional

Regula practică pe care trebuie să o rețineți

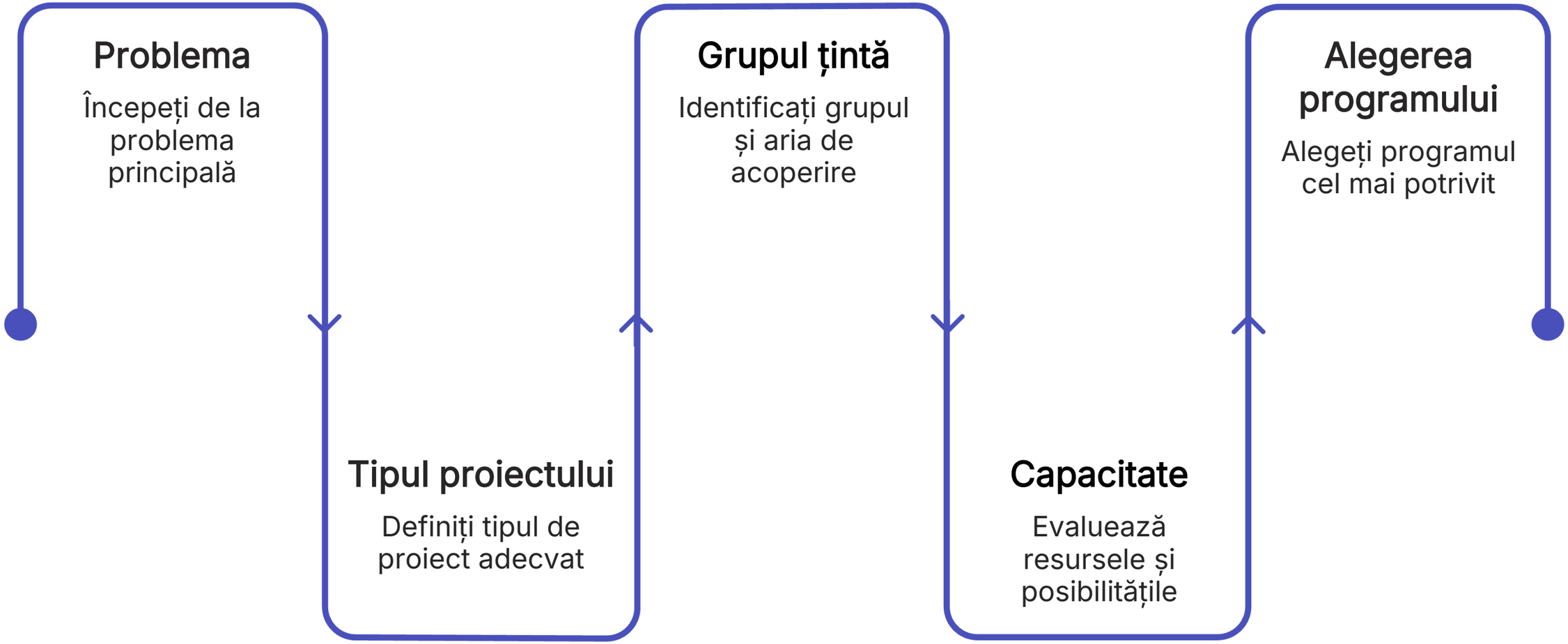

Dacă întreaga lecție ar trebui să se rezume la o singură regulă clară, aceasta ar fi: **nu începeți de la program — începeți de la problemă.** Programul potrivit nu este o chestiune de noroc, ci de bună judecată și gândire ordonată.

Concluzie: de la cunoaștere la capacitatea de a alege

După Lecția 4, participanții știu *ce programe există*. După Lecția 5, ei trebuie să fie capabili să raționeze astfel:

> „Ideea noastră este de acest tip. Se adresează acestui grup țintă. Are o astfel de acoperire. Avem o astfel de capacitate. Prin urmare, programul cel mai potrivit este acesta, și nu celălalt.”

🎯 Mesaj cheie

Un proiect bun nu începe cu căutarea de bani, ci cu o logică clară.

🔑 Instrumentul potrivit

Programul potrivit nu este o chestiune de noroc, ci de bună judecată.

✅ Următorul pas

Aplicați modelul în 6 pași la o idee reală din organizația dumneavoastră.

Proiectul „Inițiativa pentru formarea transfrontalieră și implicarea comunităților religioase”
Fundația „Phoenix – Secolul 21”
Data publicării: 24.02.2026
„Conținutul acestui material nu reprezintă neapărat poziția oficială a Uniunii Europene”